

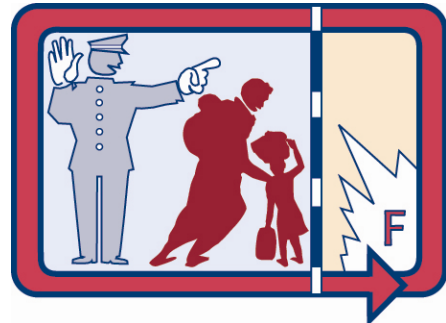
ข้อมูลล่าสุด

ประเทศไทย	
ผู้ลี้ภัยและบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัย	408,000 คน
เป็นชาวพม่า	400,000 คน
เป็นชาวลาว	7,000 คน
บุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัยที่เข้ามาใหม่	หลายพัน คน
ผู้ที่เดินทางกลับไป	หลายพัน คน
ไม่ได้ลงนามรับรองอนุสัญญาปี 1951 (พ.ศ. 2494)	
ไม่ได้ลงนามรับรองพิธีสารต่อท้ายปี 1967 (พ.ศ. 2510)	
เป็นสมาชิกในคณะกรรมการผู้บริหารสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ	
ประชากร	65.2 ล้านคน
จีดีพี	206.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
ผลผลิตประชาชาติต่อหัวประชากร	3,160 เหรียญสหรัฐฯ

โดย เมอร์ริล สมิทซ์ แปลโดย รัตนพร พวงพัฒน

การบังคับส่งกลับ/ การคุมครอง

รัฐบาลไทยทำการผลักดันผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้านหลายพันออกจากประเทศไทย โดยนำผู้หลบหนีเข้าเมืองเหล่านั้นไปปล่อยที่จุดผ่านแดนต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมา ได้มีการผลักดันชาวพม่าที่หลบหนีเข้าเมืองจำนวน 10,000 คนทุกๆเดือน นอกจากนั้น ได้มีการผลักดันผู้ลี้ภัยที่พำนักในค่ายผู้ลี้ภัย (พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ) จำนวน 100 คนทุกๆปี บ่อยครั้งที่เมื่อผู้ที่แสวงหาที่ลี้ภัยเหล่านี้เดินทางกลับไป กลุ่มกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธ (Democratic Karen Buddhist Army) ซึ่งยอมสวามิภักดิ์กับรัฐบาลพม่า หรือกลุ่มกองกำลังอื่นๆจับพวกเขาไว้แล้วรีดไถเอาเงินจากพวกเขาก่อนที่จะปล่อยตัวไป นอกจากนี้ จากการทำรัฐบาลไทยทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการส่งชาวพม่ากลับประเทศกับรัฐบาลพม่านั้น รัฐบาลไทยจึงได้มีการดำเนินการส่งชาวพม่าหลายพันคนกลับไปประเทศพม่าอย่างเป็นทางการทุกๆปี โดยจะส่งรายชื่อผู้ที่ถูกส่งกลับไปให้รัฐบาลพม่าก่อน ก่อนที่จะดำเนินการส่งคนพวกนี้กลับไปนั้น สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้ทำการตรวจสอบรายชื่อซึ่งมีหลายกรณีที่สามารถช่วยเหลือให้ไม่ถูกส่งตัวกลับ หากชี้ได้ว่าหากบุคคลนั้นถูกส่งกลับไปแล้วจะมีอันตรายอย่างไรก็ตาม สำนักงานข้าหลวงใหญ่ฯไม่สามารถเข้าแทรกแซงช่วยเหลือกรณีของผู้ลี้ภัยที่หนีออกไปอาศัยอยู่

* แปลจาก Country Updates: World Refugee Survey 2007 (USCRI-Washington D.C.: Washington D.C.,2007), pp. 121-123

ภายนอกพื้นที่พักพิงฯ โดยปกติแล้ว การจับกุมและส่งผู้ลี้ภัยที่เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ กลับไปประเทศพม่าโดยนำไปส่งที่อำเภอแม่สอดนั้น มักทำกันในเวลากลางคืน ซึ่งเป็นการยากที่สำนักงานข้าหลวงใหญ่ฯ จะเข้าไปดูแล

ในเดือนพฤศจิกายน 2549 เจ้าหน้าที่รัฐบาลไทยส่งบุคคลผู้แสวงหาที่ลี้ภัย ชาวลาวม้ง 53 คนกลับไปให้รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วงเวลาดังกล่าวองค์กรมนุษยชนไม่สามารถเข้าถึงม้งกลุ่มนั้น และไม่มีใครรู้ว่าพวกเขาอยู่ที่ใดจนกระทั่งถึงสิ้นปี ซึ่งรัฐบาลลาวได้เปิดเผยว่าลาวม้งกลุ่มนั้นถูกจับไปอยู่ในค่ายตัดความคิด ซึ่งเป็นที่รู้จักดีในเรื่องการทรมานและการปฏิบัติที่เลวร้าย

ในเดือนมีนาคม 2550 รัฐบาลไทยผลักดันกลุ่มมุสลิมโรฮิงญาสองกลุ่มจากประเทศพม่าออกจากประเทศไทย ในบริเวณอำเภอแม่สอด ไปสู่พื้นที่ที่กองกำลังกะเหรี่ยงพุทธดูแล

ในช่วงสามปีที่ผ่านมานี้ ได้มีรายงานถึงเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยต่อตัวผู้ลี้ภัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกพื้นที่พักพิงทั้ง 9 แห่งตามชายแดนไทย-พม่า เช่น กรณีการข่มขืน การบังคับเกณฑ์ผู้ลี้ภัยเด็กเป็นทหาร ความรุนแรงภายในครอบครัว และกรณีฆาตกรรม อย่างไรก็ตาม มีหลายกรณีที่ผู้ลี้ภัยไม่เต็มใจที่จะร้องทุกข์ และต้องการที่จะจัดการกับปัญหาด้วยตนเอง อีกทั้งเกรงว่าหากไปร้องทุกข์จะทำให้ถูกข่มขู่บังคับภายในค่ายผู้ลี้ภัยเคร่งครัดขึ้น ในหลายกรณี เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลพื้นที่พักพิงฯ ก็ไม่ได้รายงานไปยังสำนักงานข้าหลวงใหญ่ฯ หรือเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง ความรุนแรงส่วนมากเกิดจากความขัดแย้งในหมู่ผู้ลี้ภัยเอง และกว่าครึ่งของคดีฆาตกรรมที่ได้รับแจ้งนั้น เกิดขึ้นภายในพื้นที่พักพิงฯ ในบรรดาคดีการทำร้ายร่างกายผู้ลี้ภัยภายในพื้นที่พักพิงฯ ทั้งหมด 30 เปรอ์เซ็นต์มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับอส. หรือเจ้าหน้าที่อาสาสมัครที่ดูแลความปลอดภัยในพื้นที่พักพิงฯ

ในเดือนเมษายน 2550 รัฐบาลมาเลเซียผลักดันผู้ลี้ภัยชนกลุ่มน้อยจีน จากประเทศพม่า 30 คนกลับมายังชายแดนไทย มีรายงานว่าพวกเขาตกอยู่ในมือของนักค้ามนุษย์ โดยเป็นเวลากว่า 2 ปีแล้ว ที่กลุ่มค้ามนุษย์ไม่ต่ำกว่า 3 กลุ่มร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ชายแดนของมาเลเซียและไทย เป็นนายหน้าค้าผู้อพยพชาวพม่าที่ถูกปล่อยตัวจากศูนย์กักกันและถูกผลักดันกลับ โดยลักลอบขนย้ายกลุ่มผู้อพยพเหล่านี้กลับมามาเลเซียแล้วเรียกเก็บเงินจากผู้อพยพเป็นจำนวนเงิน 381 เหรียญสหรัฐฯ ต่อคน ซึ่งถ้าผู้อพยพคนใดไม่มีเงินจ่าย กลุ่มค้ามนุษย์จะทุบตี ข่มขู่หรือขายคนๆ นั้นต่อให้กับเจ้าของเรือประมงหรือช่องโศกภัยของไทย

ประเทศไทยไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ปีค.ศ. 1951 (พ.ศ. 2494) และไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับผู้ลี้ภัย ไม่ว่าจะในรัฐธรรมนูญฉบับ ปี พ.ศ. 2540 ที่ถูกยกเลิกไปแล้วในช่วงปฏิรูปการปกครองเดือนกันยายน ปี 2549 หรือรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ประกาศใช้ในเดือนตุลาคมปีเดียวกัน ล้วนแต่ไม่มีการระบุถึงเงื่อนไขในการให้ลี้ภัย ในบทที่เกี่ยวข้องกับสิทธิพื้นฐานนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ได้ใช้ชื่อว่า “สิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย” แต่ส่วนมากเงื่อนไขต่างๆ ที่ระบุในบทนี้การกล่าวพาดพิงถึงเพียงสิทธิของประชาชนชาวไทย

ผู้ลี้ภัยและบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัยมีสถานะทางกฎหมายไม่แตกต่างจากชาวต่างชาติอื่นใดในประเทศไทย และภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเข้าเมือง ผู้ลี้ภัยและบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัยส่วนมากอยู่อย่างผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หากอยู่ภายใต้สถานการณ์พิเศษและคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สามารถยกเว้นบุคคลต่างค้ำจากความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ด้วยเหตุผลดังกล่าว และจากการที่รัฐบาลได้พิจารณาว่าผู้ลี้ภัยจากพม่าเหล่านี้เป็น “ผู้หนีภัยจากการสู้รบ” บุคคลเหล่านี้จึงสามารถพำนักอยู่ในประเทศไทย ตราบเท่าที่พวกเขาอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว (ค่ายผู้ลี้ภัย) ที่รัฐบาลจัดไว้ให้ รัฐบาลไทยและสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้จัดทำการศึกษาสถานภาพและลงทะเบียนผู้ลี้ภัย หากเข้าเกณฑ์ก็จะได้รับอนุญาตให้พำนักในประเทศไทย ในพื้นที่พักพิงฯ ปัจจุบัน ยังมีผู้ลี้ภัยยังไม่ได้รับการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก อันเนื่องมาจากการหยุดทำการพิจารณาของคณะกรรมการระดับจังหวัดที่ทำการพิจารณาสถานภาพผู้หนีภัย (Provincial Admissions Boards) ไป เป็นเวลา 4 ปี (คือตั้งแต่ปี 2544 จนถึงปี 2548) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบางแห่งฝ่ายความมั่นคงชายแดนทำการกั้นกรงบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัยตั้งแต่เมื่อพวกเขาเดินทางเข้ามาในประเทศไทย แล้วทำการส่งพวกเขาไปศูนย์แรกรับ (reception center) แล้วจึงนำไปที่ศูนย์พักรอ (holding center) เพื่อรอการสัมภาษณ์ คณะกรรมการระดับจังหวัดที่ทำการพิจารณาสถานภาพผู้หนีภัยซึ่งประกอบด้วยกรรมการ 4 ท่าน เป็นผู้สัมภาษณ์และตัดสินใจว่าบุคคลจะได้เข้าไปพำนักในพื้นที่พักพิงชั่วคราวหรือไม่ หลังการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น คณะกรรมการระดับจังหวัดที่ทำการพิจารณาสถานภาพผู้หนีภัยจะส่งรายงานผลการประเมินไปให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยฯ และผู้ลี้ภัยจะได้รับสถานะ “ผู้พลัดถิ่น” เป็นการชั่วคราว หากเขาเป็นผู้หนีการสู้รบหรือภัยประหัตประหาร บุคคลที่ได้รับการปฏิเสธจากคณะกรรมการสามารถอุทธรณ์ต่อสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติภายในระยะเวลา 7 วัน หรือมิฉะนั้นก็รอการถูกส่งกลับประเทศพม่า

นอกจากผู้ลี้ภัยจากประเทศพม่าแล้ว ประเทศไทยไม่มีกระบวนการขึ้นทะเบียนผู้ลี้ภัยอย่างเป็นทางการสำหรับผู้ลี้ภัยสัญชาติอื่นๆ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้ทำการพิจารณาให้สถานภาพผู้ลี้ภัยสำหรับผู้ลี้ภัยจากประเทศอื่นๆ ในกรุงเทพฯ และจะทำการออกเอกสารประจำตัวให้ อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่รัฐก็ไม่ได้ให้ความเคารพในเอกสารดังกล่าวเสมอไป

ในปี 2006 ประเทศไทยเป็นที่พำนักของชนกลุ่มน้อยไทยใหญ่จากประเทศพม่าประมาณ 200,000 คน ซึ่งหลบหนีจากการถูกบังคับย้ายถิ่นไปอยู่ศูนย์โยกย้ายของรัฐบาลทหารพม่า และจากการถูกข่มเหงรังแกจากกองทัพรัฐบาลพม่า ผู้ลี้ภัยกลุ่มดังกล่าวอยู่โดยที่รัฐบาลไทยไม่ได้ตระหนักถึง นอกจากนั้น ผู้ลี้ภัยประมาณ 150,000 คนจากประเทศพม่าซึ่งส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงและคะยาอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ และอีกประมาณ 50,000 คนอาศัยอยู่นอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ โดยเป็นชนกลุ่มน้อยและชาวพม่าที่มีความเห็นทางการเมืองขัดกับรัฐบาลทหารพม่า ชาวลาวมั่ง 7,000 คนอาศัยอยู่ในศูนย์พักพิงชั่วคราวในจังหวัดเพชรบูรณ์มาตั้งแต่ปี 2005 สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้ออกสถานะผู้ลี้ภัยให้กับผู้ขอลี้ภัยที่ไม่ใช่สัญชาติพม่าประมาณ 500 คนในปี 2006 ซึ่งจำนวนนี้ประกอบด้วยชาวลาวมั่งกว่า 200 คน ในสิ้นปี 2006 มีผู้ยื่นขอสถานะผู้ลี้ภัยเป็นจำนวนกว่า 1,100 คนยังคงรอคอยการรับรองสถานะอยู่ นอกจากนี้ ผู้ลี้ภัยชาวเกาหลีเหนือประมาณ 400 คนยังได้เดินทางเข้ามาขอลี้ภัยในประเทศไทย

การกักกัน/ การเข้าถึงศาล

เจ้าหน้าที่ตำรวจออกจับกุมผู้ลี้ภัยที่อยู่นอกค่ายผู้ลี้ภัย (พื้นที่พักพิงชั่วคราว) เป็นกิจวัตร ด้วยข้อหาลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย โดยนำไปกักบริเวณไว้ในห้องกักขังของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Detention Center) ผู้ลี้ภัยที่มาจากประเทศที่มี

ชายแดนติดต่อกับประเทศไทยสามารถเลือกได้ว่า จะยินยอมกลับประเทศตนเองอย่างเต็มใจ หรือจะถูกกักตัวอยู่ในห้องกักขังของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอย่างไม่มีกำหนด ผู้ลี้ภัยที่อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ซึ่งออกไปหางานทำก็เสี่ยงต่อการถูกจับกุม โดยเฉพาะในช่วงที่กำลังเดินทางไปสถานที่ทำงาน บ่อยครั้งที่พวกเขาเจอเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกค่าสินบนก่อนที่จะปล่อยตัวพวกเขาไป

ในเดือนสิงหาคม 2549 เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมบ้านพักนอกเขตกรุงเทพฯ จับกุมและกักขังผู้ลี้ภัยชาวเกาหลีเหนือจำนวน 170 คน ซึ่งทั้งหมดเป็นบุคคลที่สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยฯ ให้สถานะ “บุคคลในความห่วงใย” (Persons of concern) ศาลไทยตัดสินให้พวกเขาเสียค่าปรับคนละ 160 เหรียญสหรัฐฯ แต่เนื่องจากพวกเขาไม่มีเงินเสียค่าปรับ ศาลจึงมีคำสั่งให้จำคุกพวกเขาเป็นเวลา 30 วัน เมื่อถูกปล่อยตัวผู้ลี้ภัยชาวเกาหลีทั้ง 175 คนได้เข้าไปพำนักลี้ภัยในประเทศเกาหลีใต้ เจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มทำการจับกุมบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัย (asylum seeker) อีกครั้งในเดือนตุลาคม ปีเดียวกัน

ในเดือนพฤศจิกายน เจ้าหน้าที่รัฐทำการจับกุมชาวลาวมั่ง 155 คน แม้ว่าจะไม่อาจส่งตัวชาวลาวมั่งดังกล่าวกลับประเทศลาวดังที่วางแผนไว้ แต่ก็ได้กักขังชาวลาวมั่งในห้องกักขังของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตั้งแต่นั้นจนถึงเดือนพฤษภาคม ปี 2007 ขณะที่บทความนี้จัดทำขึ้น

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติสามารถเข้าถึงบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัย ซึ่งถูกกักขังในท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ได้ แต่ไม่สามารถเข้าถึงผู้ลี้ภัยบางกลุ่มในพื้นที่อื่นๆ เช่นกลุ่มผู้ลี้ภัยชาวไทยใหญ่ และชาวลาวมั่งองค์กรพัฒนาเอกชนบางองค์กร เช่น คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (International Committee of the Red Cross) สามารถเข้าถึงและให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนพวกนี้ ผู้ถูกกักขังและผู้ที่เข้าไปสังเกตการณ์ในค่ายยังคงรายงานถึงสภาพที่แออัดภายในห้องกักขัง การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลที่ขาดแคลน และ การถูกข่มเหงกระทำทารุณจากผู้คุมคนไทย ผู้ลี้ภัยที่มาจากประเทศที่ไม่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทยและถูกกักตัวในกรุงเทพฯ สามารถเข้าถึงบริการสายด่วนของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ที่จะให้การช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว บริการนี้ประสบความสำเร็จในการช่วยเหลือและปล่อยตัวผู้ลี้ภัย ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐยังไม่ได้นำตัวไปไว้ที่ห้องกักขังของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยังได้ตั้งจำนวนผู้ลี้ภัยที่จะสามารถประกันตัวออกไปได้เป็นระยะๆ อย่างไรก็ตาม ผู้ลี้ภัยที่จะสามารถยื่นประกันตนเองออกไปนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีโอกาสได้ไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สามเท่านั้น สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกักตัวผู้ลี้ภัยในห้องกักขัง ร่วมกับชาวต่างชาติอื่นที่ผิดกฎหมายต้องโทษจำคุก สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติและศูนย์ช่วยเหลือผู้ลี้ภัยกรุงเทพ (Bangkok Refugee Center) ร่วมกันดูแลตรวจตราสภาพในห้องกักขังดังกล่าว

ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯซึ่งอยู่ตามแนวชายแดนไทย-พม่า กลุ่มกองกำลังกะเหรี่ยงและคะชาห์มีอิทธิพลในการวางแบบแผนกระบวนการยุติธรรมตามธรรมเนียม (traditional justice system) ผ่านทางกรรมการค่ายซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชายและน้อยคนเท่านั้นที่รู้เรื่องกฎหมาย คณะกรรมการกลุ่มนี้ดำเนินการเป็นอิสระไม่ขึ้นต่อกฎหมายไทยหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งในบ่อยครั้ง คณะกรรมการจะพยายามตัดความสำคัญของกลุ่มชนชาติและกลุ่มการเมืองอื่นๆ พวกเขาสามารถกำหนดบทลงโทษต่างๆ เช่น การบังคับใช้แรงงาน การบังคับเสียค่าปรับ การยึดทรัพย์สิน การกักขังหน่วงเหนี่ยว และการขับไล่ออกจากกลุ่ม ในกรณีที่ร้ายแรงจริงๆ กลุ่มกองกำลังจะพาเหยื่อกลับไปชายแดนและฆ่าทิ้ง อย่างไรก็ตาม ในบ่อยๆครั้ง ผู้ที่ทำความผิดฐานก่อความรุนแรงทางเพศไม่ได้รับการลงโทษหรือเพียงเสียค่าปรับเพียงเล็กน้อย หรือในบางที่ดังกรณีที่เกิดขึ้นในปี 2548 ที่ฝ่ายบริหารเสนอให้เหยื่อผู้ถูกล่วงละเมิดแต่งงานกับผู้ที่ล่วงละเมิดเธอ ในกรณีอื่นๆ คณะกรรมการค่ายตั้งข้อหาว่าเหยื่อที่ถูกข่มขืนว่าเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดในการทำผิดประเวณีและลงโทษพวกเธอด้วยบทลงโทษเท่ากับผู้ข่มขืน ในช่วงปี 2546 ถึง 2549 มีกว่า 80 เปอร์เซนต์ ของกรณีการฆาตกรรมทั้งหมดที่เจ้าหน้าที่รัฐไทยไม่ได้ทำการจับกุม อันเนื่องมาจากหลักฐานไม่พอเพียง และในหลายกรณี ในจำนวนผู้ทำผิดที่จับกุมมาได้นั้น ก็ไม่ได้ทำการลงโทษ

ในปลายปี 2549 สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ได้จัดตั้งโครงการบริหารงานยุติธรรม โดยนำกฎหมายไทยมาใช้ตัดสินคดีอาชญากรรมสถานหนัก ศูนย์ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย (Legal Aid Center) หนึ่งในเจ็ดแห่งจะได้เปิดทำการในปี 2550 ในเดือนมกราคมปี 2007 กระทรวงยุติธรรมประกาศแผนการที่จะออกคู่มือกฎหมายไทยซึ่งจัดพิมพ์ในภาษาไทยให้แก่ผู้ลี้ภัยในพื้นที่พักพิงฯ เพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมร้ายแรงใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การข่มขืนและการฆาตกรรม

เมื่อเดือนพฤษภาคม ปี 2007 เจ้าหน้าที่รัฐได้ออกบัตรประจำตัวแก่ผู้ลี้ภัยในค่ายผู้ลี้ภัยแล้วเป็นจำนวน 85,000 ราย

เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกที่อยู่อาศัย

ผู้ลี้ภัยและบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัยไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนในประเทศไทยได้อย่างอิสระ แต่ต้องได้รับใบอนุญาตเข้า-ออกค่ายผู้ลี้ภัยก่อน เจ้าหน้าที่ตำรวจไทยได้ทำการจับกุมผู้ลี้ภัยที่จับได้นอกค่ายผู้ลี้ภัยและทำการผลักดันกลับประเทศพม่า ผู้ลี้ภัยหลายคนได้เข้าร่วมโครงการแรงงานต่างด้าว ผู้ลี้ภัยเหล่านั้นแม้จะยังสามารถเดินทางได้อย่างจำกัด แต่ก็ยังมีอิสระที่จะเดินทางไปไหนมาไหนได้มากกว่าพวกที่อยู่ในค่าย

นายดิเรก ก้อนกลีบ ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนขู่ว่าจะส่งผู้ลี้ภัยกะเหรี่ยงปาดอง (กะเหรี่ยงกะฮันหรือกะเหรี่ยงคอยาว) ที่มาจากประเทศพม่า ไปอยู่ในค่ายผู้ลี้ภัย หรือผลักดันออกจากประเทศไทย หากพวกเขาไม่รวมตัวกันอาศัยอยู่ในชุมชนที่ให้บริการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อต่อการให้นักท่องเที่ยวมาดูกะเหรี่ยงคอยาว

ผู้ลี้ภัยไม่ได้รับอนุญาตให้มีเอกสารเดินทางระหว่างประเทศ ยกเว้นสำหรับไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม

สิทธิในการหารายได้เลี้ยงชีพ

ผู้ลี้ภัยและบุคคลที่แสวงหาที่ลี้ภัยไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานได้อย่างถูกกฎหมาย แต่กว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของผู้ลี้ภัยในค่ายออกมำทำงานทำภายนอกค่าย ยกตัวอย่างเช่น ในช่วงหน้าเก็บเกี่ยว ผู้ลี้ภัยที่พำนักในพื้นที่พักพิงในจังหวัดแม่ฮ่องสอนหลายคนลักลอบออกมาทำงานอย่างผิดกฎหมายในไร่กระเทียม เป็นต้น

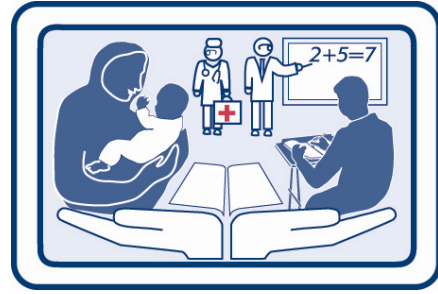

ในเดือนมีนาคม ๒๐๐๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรายงานถึงปัญหาการขาดแคลนแรงงานกว่าครึ่งล้านคน และในเดือนพฤษภาคม 2007 รัฐบาลอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวจากประเทศกัมพูชา ลาว และพม่าที่ขึ้นทะเบียนแล้ว ต่อใบอนุญาตทำงานเป็นเวลาหนึ่งปี ใบอนุญาตดังกล่าวนั้นมีไว้เพื่อนายจ้างในบางภาคธุรกิจที่มีค่าจ้างต่ำ และเพียงในบางพื้นที่โดยไม่รวมพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร แรงงานต่างด้าวที่เข้าร่วมโครงการไม่สามารถขึ้นทะเบียนเป็นผู้ลี้ภัย และรัฐบาลไทยจะส่งรายชื่อของแรงงานต่างด้าวที่เข้าร่วมโครงการกลับไปให้รัฐบาลประเทศต้นทาง นอกจากนี้ การขอใบอนุญาตทำงานและตรวจสอบสุขภาพจะต้องเสียค่าใช้จ่ายถึง 3,700 บาท หรือประมาณเงินเดือนๆหนึ่งของแรงงาน และขั้นตอนการขอใบอนุญาตก็มียุ่งยากมาก โดยต้องเดินทางอย่างน้อย 5 ครั้ง เพื่อไปติดต่อกับสถานที่ราชการต่างๆ ผู้สมัครหรือนายจ้างต้องไปสำนักงานจัดหางานในเขตของตนเพื่อขอจดทะเบียนแล้ว จึงกลับไปสำนักงานเขตเพื่อถ่ายรูปและเก็บลายนิ้วมือ และไปสำนักงานแรงงานจังหวัดเพื่อขอใบอนุญาตทำงาน แล้วกลับไปสำนักงานจังหวัดเพื่อรับใบอนุญาตทำงาน ซึ่งอาจต้องเดินทางมากกว่า 5 ครั้งหากต้องการข้อมูลและใบสมัครต่างๆ เมื่อกระทรวงแรงงานออกใบอนุญาตให้โดยทั่วไป นายจ้างจะเป็นผู้เก็บตัวจริงไว้ เมื่อแรงงานต้องการเปลี่ยนนายจ้าง ก็สามารถทำได้หากหานายจ้างคนใหม่ได้แล้ว แต่แรงงานต่างด้าวจะต้องเข้าสู่กระบวนการดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ นายจ้างเก่าอาจขัดขวางโดยการปฏิเสธที่จะคืนใบจดทะเบียนของกระทรวงแรงงานให้ ในด้านการรักษาพยาบาล แรงงานต่างด้าวเท่านั้นที่สามารถเข้าร่วมในระบบประกันสุขภาพของไทย โดยที่ครอบครัวและผู้ติดตามแรงงานต่างด้าวนั้นไม่ได้รับสิทธิ์ดังกล่าว

แม้แต่แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนแล้วก็ไม่สามารถก่อตั้งสหภาพแรงงาน แต่สามารถเข้าร่วมสหภาพที่จัดตั้งและนำโดยคนไทย ในอำเภอชายแดนบางแห่ง เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองท้องถิ่นสมรู้ร่วมคิดกับเจ้าของโรงงานส่งตัวแรงงานต่างด้าวที่พยายามหยุดงานประท้วงกลับประเทศพม่า ทั้งที่จดทะเบียนถูกกฎหมาย

ประเทศไทยยังคงไม่อนุญาตให้ผู้ลี้ภัยได้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจหรือถือครองหรือถ่ายโอนหลักฐานทางธุรกิจ ที่ดิน และทรัพย์สินใดๆ

การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการศึกษา

รัฐบาลไทยอนุญาตให้องค์กรพัฒนาเอกชนจัดบริการ
รักษาพยาบาลและบริการอื่นๆแก่ผู้ลี้ภัย ผู้ลี้ภัยที่ขึ้นทะเบียนแล้ว
ในกรุงเทพฯจะได้รับบริการรักษาพยาบาลพื้นฐานที่คลินิกของ
ศูนย์ช่วยเหลือผู้ลี้ภัยกรุงเทพฯ ซึ่งอาจส่งผู้ลี้ภัยไปรักษาที่
โรงพยาบาลรัฐและรับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆของรัฐ ในกรณีเช่นนี้ รัฐบาลไทยจะชดเชยเงินค่า
รักษาพยาบาลและคุ้มครองพวกเขาจากการถูกจับกุมในข้อหาเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ในเดือนตุลาคม รัฐบาลไทยได้จัดทำโครงการสอนภาษาไทยให้ผู้ลี้ภัย โดยได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงาน
ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ โครงการนี้ดำเนินการในค่ายผู้ลี้ภัย 3 ค่าย ซึ่งประชากรผู้ลี้ภัยส่วนใหญ่เป็น
ชาวกะเหรี่ยง เพื่อช่วยให้ผู้ลี้ภัยสามารถสื่อสารกับหมออาสาสมัครและคนงานไทย โครงการนี้เป็นที่นิยมมาก แต่
มีครูเพียง 4 คนสำหรับนักเรียน 500 คน

หน่วยงานช่วยเหลือบรรเทาทุกข์พยายามแทนที่คนงานที่ย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามเมื่อรัฐบาลไทยมี
ข้อห้ามไม่ให้พวกเขาเอาผู้ลี้ภัยออกไปฝึกอบรมข้างนอก ค่าจ้างคนไทยเข้าไปทำงานในค่ายสูงกว่าค่าจ้างผู้ลี้ภัยถึง
8 เท่า

รัฐบาลไทยอนุญาตให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติเข้าไปดูแลสภาพในพื้นที่พักพิงชั่วคราว
(ค่ายผู้ลี้ภัย) ตามแนวชายแดน แต่ห้ามมิให้มีการสร้างสิ่งปลูกสร้างถาวรใดๆ ประเทศไทยจำกัดจำนวนองค์กร
พัฒนาเอกชนที่จะเข้าไปในค่ายผู้ลี้ภัยอยู่แค่องค์กรที่กระทรวงมหาดไทยอนุญาตเท่านั้น นักข่าวที่ไม่ลงทะเบียน
กับกระทรวงมหาดไทยก็จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่พักพิงฯเช่นกัน ไม่ว่าจะประเทศไทยหรือ
นานาชาติให้การช่วยเหลือด้านการบริจาคเงินก็แล้วแต่ ส่วนแต่ไม่มีความคิดหรือจัดทำโครงการเพื่อที่จะพัฒนา
ตัวผู้ลี้ภัยแต่อย่างใด